

**Tienpidon tehtävien varmistaminen Väyläviraston ja ELY-keskusten toiminnassa
(Tienpidon omavalvontaohjelma)**

Muutoshistoria	Pvm ja muokkaaja
Ensimmäinen hyväksytty versio	15.6.2020 Anne Ranta-aho

15.6.2020

Sisältö

1	Johdanto	3
1.1	Omavalvontaohjelman tausta ja tarkoitus.....	3
1.2	Omavalvonta tienpidossa.....	4
2	Omavalvonnan perusteet ja liittymäpinnat.....	4
2.1	Lainsäädäntö.....	4
2.2	Turvallisuusjohtamisjärjestelmää koskeva sääntely.....	5
2.3	Omavalvontaa koskeva sääntely.....	5
3	Seuranta ja arviointi.....	6
3.1	Valvonnan, seurannan ja arvioinnin kokonaisuus.....	6
3.2	Toiminnan valvonta	6
3.3	Seuranta ja raportointi	7
3.4	Toiminnan arviointi toiminnansuunnittelun yhteydessä	8
3.5	Johdon katselmus.....	8
3.6	Poikkeamienhallinta	9
4	Toiminta palveluntuottajien ja yhteistyökumppaneiden kanssa	10
4.1	Hankinnan ohjaus.....	10
4.2	Palveluntuottajien hallinta.....	10
5	Liitteet.....	11

1 Johdanto

Tienpidon viranomaisvalvontaa, turvallisuusjohtamisjärjestelmää sekä omavalvontaa koskevat säännökset lisättiin maantielakiin 1.8.2018 voimaan tulleella lakimuutoksella (572/2018). Samalla lain nimike muutettiin maantielaista laiksi liikennejärjestelmästä ja maanteistä (LjMTL).

Maantielaissa ei tätä ennen säädetty tienpidon valvonnasta, vaan sitä toteutettiin tienpitäjän omien toimintalinjojen mukaisesti ja urakkasopimukseen sisällytettyjen kirjausten kautta.

Laissa ei määritellä omavalvontaohjelman ja julkaistavien tietojen yksityiskohtaista sisältöä. Säädosmuutosten johdosta myös tienpidon omavalvonta on kuitenkin järjestelmällisempää ja avoimempaa.

Tämä tienpitäjän (Väylävirasto) ja Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueiden (ELY-keskusten) kanssa yhteistyössä valmisteltu tienpidon palvelutason varmistamisen dokumentti (omavalvontaohjelma) on myös johtamisen väline, joka yhdessä lakisääteisen tienpidon turvallisuusjohtamisjärjestelmän kanssa muodostaa tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden tienpidon tehtävien laadukkaan hoitamisen mahdollistamiseksi ja kehittämiseksi.

1.1 Omavalvontaohjelman tausta ja tarkoitus

Liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) mukaisesti tienpitäjän ja ELY-keskuksen on laadittava hoidettavinaan olevista tienpidon tehtävistä omavalvontaohjelma.

Omavalvonnalla tarkoitetaan tienpidossa järjestelyä, jonka avulla varmistetaan, että toiminta ja palvelut järjestetään lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Omavalvontaohjelma on työkalu, jonka tarkoituksena on varmistaa myös tienpidon tehtävien suunnitelmallisuus, laatu ja lainmukaisuus sekä tienpidon valtakunnallinen yhtenäisyys.

Yleisesti omavalvonnassa tuotetut havainnot ovat myös keskeistä lähtöateriaalia tienpidon viranomaisvalvonnan toteuttamisessa, josta vastaa LjMTL 100 c §:n mukaisesti Liikenne- ja viestintävirasto. Omavalvonnassa syntyvät havainnot luovat siten lähtökohtia riskiperustaiselle valvonnalle ja riskikohtien tunnistamiselle myös laajemmin tienpidossa.

Keskeinen osa omavalvontaa on myös toimenpiteistä ja havainnoista tehtävä julkinen raportointi, mikä osaltaan parantaa myös tienpidon tehtävien avoimuutta ja läpinäkyvyyttä.

1.2 Omavalvonta tienpidossa

Omavalvonnan avulla hallitaan toiminnan riskejä ja nostetaan esille kehittämiskohteita toimintatavoissa. Omavalvonta on siten osa jatkuvaa parantamista. Omavalvonnan avulla pyritään edelleen yhtenäistämään ja kehittämään viraston toimintatapoja hyväksi havaittujen käytäntöjen mukaisiksi.

Omavalvonta kattaa kaiken viraston vastuulla olevan toiminnan, vaikka sen toteutus olisi annettu palveluntuottajan tehtäväksi. Omavalvonta on siis sekä viraston itsensä omaan toimintaan kohdistuvaa valvontaa, että viraston palveluntuottajiin toimintaan kohdistuvaa valvontaa.

Omavalvonnalla varmistetaan, että laissa säädettyjä vaatimuksia tienpidon yleisten vaatimusten, matkojen ja kuljetusten palvelutason ja kunnossapidon tason toteutumisen osalta seurataan.

Väylävirasto ja ELY-keskukset toimivat vahvoina tilaajavirastoina. Toimintojen vaatimustenmukaisuus ja tuloksellisuus varmistetaan valvonnalla, seurannalla ja arvioinnilla. Raportointi koostaa tiedot valvonnan tuloksista ja seurantatuloksista toiminnan arviointia ja päätöksentekoa varten. Seuranta ja arviointi on kuvattu tarkemmin kappaleessa 3.

Palveluntuottajia hallitaan ja ohjataan lakien lisäksi myös erilaisilla vaatimuksilla, ohjeilla ja yhteistyömenettelyillä. Työkaluja palveluntuottajien hallintaan ovat sopimus sekä viraston ulkoiset ohjeet. Palveluntuottajien hallinta on kuvattu tarkemmin kappaleessa 4.

2 Omavalvonnan perusteet ja liittymäpinnat

2.1 Lainsäädäntö

LjMTL 11 §:ssä säädetään tienpidosta vastaavista viranomaisista. Säännöksen mukaisesti Väylävirasto vastaa maantieverkon omistajan tehtävistä ja muista tienpidon tehtävistä siten kuin LjMTL:ssä on erikseen säädetty. Väylävirasto myös ohjaa ELY-keskuksia tienpidon tehtävien hoitamisessa.

ELY-keskukset vastaavat alueensa tienpidon tehtävien hoitamisesta Väyläviraston ohjauksen mukaisesti. Väylävirasto vastaa kuitenkin merkittävien hankkeiden toteuttamisesta.

Väylävirasto on tieinfrastruktuurin turvallisuuden hallinnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/96/EY 2 artiklassa tarkoitettu toimivaltainen organisaatio.

15.6.2020

Edellä mainitusta toimivallasta johtuen Väylävirasto ja ELY-keskukset hoitavat tienpidon tehtäviä yhteistyössä. Näin ollen myös yhteisen ja yhteistyössä valmistellun omavalvontaohjelman laatiminen ja toteuttaminen on perustellumpaa kuin useiden erillisten omavalvontaohjelmien laatiminen. Tässä yhteisessä omavalvontaohjelmassa on huomioitu sekä valtakunnallisen tason näkökulmat, kuin myös alueellisen tienpidon tehtävien omavalvonta. Jälkimmäisen osalta kiinnitetään huomioita erityisesti tienpidon tilaajan näkökulmaan, tilaajan oikeuksien ja velvollisuuksien turvaamiseen palveluntuottajien kanssa tehtävissä sopimuksissa. Näin ollen yhteisessä omavalvontaohjelmassa keskitytään sekä Väyläviraston että ELY-keskusten rooliin liittyvän omavalvonnan varmistamiseen.

2.2 Turvallisuusjohtamisjärjestelmää koskeva sääntely

Omavalvonnalla ja omavalvontaohjelmalla on liityntä Väyläviraston tienpidon turvallisuusjohtamisjärjestelmään, jolla varmistetaan kaikkien valta- ja kantateiden sekä vilkasliikenteisten seututeiden tienpitoon kuuluvien riskien hallinta. Turvallisuusjohtamisjärjestelmässä on oltava Väyläviraston hyväksymä ja koko henkilökunnalle tiedoksi annettu turvallisuuspolitiikka, laadullisia ja määrällisiä tavoitteita turvallisuuden ylläpitämiseksi ja parantamiseksi sekä suunnitelmia ja toimintatapoja kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

LjMTL 100 a §:n mukaisesti turvallisuusjohtamisjärjestelmässä kiinnitetään erityistä huomiota organisaation vastuunjakoon, organisaation kaikilla tasoilla tapahtuvaan valvontaan, henkilöstön osallistumiseen johtamisjärjestelmää koskevaan päätöksentekoon sekä turvallisuusjohtamisjärjestelmän jatkuvaan parantamiseen.

2.3 Omavalvontaa koskeva sääntely

LjMTL 100 b §:n mukaisesti tienpitäjän ja ELY-keskuksen on laadittava hoitettavinaan olevista tienpidon tehtävistä omavalvontaohjelma. Ohjelmassa tulee määritellä, miten laissa säädetyt tienpidon yleiset vaatimukset, matkojen ja kuljetusten palvelutaso maanteillä ja kunnossapidon tason toteutuminen varmistetaan. Omavalvontaohjelmassa on määrättävä, miten vaatimusten toteutumista seurataan ja miten havaitut puutteet korjataan.

Omavalvontaohjelma sekä omavalvontaohjelman toteutumisen seurantaan perustuvat havainnot ja niihin perustuvat toimenpiteet on julkaistava julkisessa tietoverkossa.

ELY-keskuksen on huolehdittava siitä, että palveluntuottajien kanssa tehtävissä sopimuksissa on riittävät määräykset palveluntuottajan valvonnasta

15.6.2020

sekä laatupoikkeamien käsittelystä ELY-keskuksen omavalvonnan toteuttamiseksi.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä omavalvontaohjelman sisällöstä ja laatumisesta sekä ohjelmaan sisältyvästä suunnitelmasta tienpidon laadunhallinnan edistämiseksi. Toistaiseksi tätä koskevaa asetusta ei ole annettu.

3 Seuranta ja arviointi

3.1 Valvonnan, seurannan ja arvioinnin kokonaisuus

Toiminnan vaatimustenmukaisuus ja tuloksellisuus varmistetaan valvonnalla, seurannalla ja arvioinnilla. Raportointi koostaa tiedot valvonnan tuloksista ja seurantatuloksista toiminnan arviointia ja päätöksentekoa varten.

Johtamiseen ja esimiestyöhön sekä kullekin asiantuntijalle oman vastuualueensa mukaisesti kuuluu valvonnan, seurannan ja arvioinnin jatkuva suorittaminen, mutta systemaattisemmin kokonaisuudesta huolehditaan seuraavasti:

- Vuosittain suunniteltavilla omavalvonnan toimenpiteillä
- Väli raportoinnilla vuosikellon mukaisesti
- Toiminnan arvioinnilla toiminnansuunnittelun yhteydessä
- Johdon katselmuksilla / strategiaseminaareilla
- Poikkeamien hallinnalla
- Palveluntuottajien valvonnalla

Tienpidon osalta ELY-keskukset toteuttavat omalta osaltaan näitä menettelyjä sekä tuottavat niihin sisältöä.

Työkaluja toiminnan vaatimustenmukaisuuden ja tuloksellisuuden varmistamiseen sekä toiminnan kehittämiseen ovat edellä mainittujen menettelyjen lisäksi myös sisäinen tarkastus, Valtiontalouden tarkastusviraston (VTV) tarkastukset, erilaiset virastoon kohdistuvat auditoinnit (mm. Traficom:n tekemät auditoinnit) sekä muut ulkoiset arvioinnit mm. LVM:n teettämät arvioinnit viraston toiminnasta.

3.2 Toiminnan valvonta

Valvonta tarkoittaa toiminnan vaatimustenmukaisuuden selvittämistä. Toiminnan valvonta muodostuu viraston itse tekemästä valvonnasta sekä ulkoisten toimijoihin virastoon kohdistamasta erilaisesta valvonnasta.

15.6.2020

Sisäinen tarkastus on riippumaton organisaation osa (voi olla myös ulkoistettu toiminto kuten Väylävirastossa tällä hetkellä), joka arvioi organisaation toiminnan lainmukaisuutta ja tuloksellisuutta eli sisäisen valvonnan tilaa. Sisäinen tarkastus kattaa koko viraston toiminnan.

Väyläviraston pääjohtaja hyväksyy vuosittain sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelman. Tarkastusten tulokset käsitellään toimialojen, toimintojen ja/tai osastojen johtoryhmissä tarkastuksen kohteesta riippuen sekä yhteenedot vuosittain Väyläviraston johtoryhmissä. Tarkastuksen kohde (yleensä toimiala- tai osastotaso) päättää, mihin toimiin tarkastuksen pohjalta ryhdytään ja vastaa toimenpiteiden edistämisestä ja seurannasta. Sisäisten tarkastusten yhteenveto ja keskeisimmät tulokset käsitellään vuosittain viraston johtoryhmässä. Lisäksi sisäinen tarkastus suorittaa tarkastusten jälkiseurantaa.

Ulkoisia tarkastuksia viraston toimintaan tekee Valtiontalouden tarkastusvirasto VTV (mm. tilintarkastus ja erilaiset aihekohtaiset tarkastukset). Liikenne- ja viestintävirasto Traficom valvoo virastoa turvallisuusjohtamisjärjestelmien näkökulmista.

Omaavonnalla valvotaan viraston oman toiminnan vaatimustenmukaisuutta. Omaavonnalla avulla hallitaan toiminnan riskejä ja nostetaan esille kehittämiskohteita toimintatavoissa. Omaavonta on siten osa jatkuvaa parantamista.

Toiminnoista vastaavat suunnittelevat omaavonnalla kohdistamisen ja toimenpiteet vuosittain toiminnansuunnittelun yhteydessä. Valvontatoimenpiteitä voidaan kuitenkin tarvittaessa käynnistää milloin tahansa pitkin vuotta. Omaavontasuunnitelman riittävyys ja tarkoituksenmukainen kohdistuminen koordinoidaan yhteen rautatietojärjestelmien ja tienpidon turvallisuuden näkökulmista sekä ympäristönäkökulmista. Näistä näkökulmista tehtäviin omaavontoihin sisällytetään tarpeen mukaan myös laadun näkökulma.

3.3 Seuranta ja raportointi

Seurannalla selvitetään, miten hyvin toiminnan tulokset vastaavat suunnitelmia. Seurannan työkaluna toimii väliraportointi sekä vuoden yhteen vetävä vuosiraportointi. Raportoinnin tietojen perusteella eri organisaation tasoilla arvioidaan toiminnan vaatimustenmukaisuuden ja tuloksellisuuden tilaa ja tehdään päätöksiä tarvittavista toimenpiteistä.

15.6.2020

Seuranta ja arviointia tehdään linjaorganisaatiossa siten, että jokainen taso arvioi, mitkä asiat on tarpeen nostaa raportoinnissa seuraavalle organisaatiotasolle. Näitä ovat mm. asiat, joita ko. taso ei pysty itse hallitsemaan tai joilla voi olla merkitystä laajemmalla organisaatiossa.

Virastotasoisessa raportoinnissa käytetään yhteisiä pohjia, mutta muilla tasoilla raportointiin voidaan hyödyntää tarkoituksenmukaisiksi nähtyjä pohjia.

3.4 Toiminnan arviointi toiminnansuunnittelun yhteydessä

Toiminnansuunnitteluprosessiin kuuluu toiminnan arviointi/katselmointi seuraavan vuoden kehittämiskohteiden tunnistamiseksi. Tämä tehdään elo-syyskuussa. Arvioinnin yhteydessä päivitetään toimintoriskitarkastelu. Arvioinnissa huomioidaan raportointia varten koostetut tiedot sekä mm.

- poikkeamien analysointiin perustuvat kehittämistarpeet
- asiakaspalautteeseen perustuvat kehittämistarpeet
- palveluntuottajien palautteeseen perustuvat kehittämistarpeet
- omavalvontojen esille tuomat kehittämistarpeet
- päivitetyn toimintoriskien tarkastelun tulokset

3.5 Johdon katselmus

Johdon katselmuksella tarkoitetaan johdon määrääjain suorittamaa järjestelmällistä toiminnan arviointia, jossa tarkastellaan toiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja toteutumista suhteessa suunnitelmiin sekä kartoitetaan kehitystarpeita. Johdon katselmuksessa Väyläviraston ja ELY-keskuksen johto arvioi, miten hyvin nykyiset menettelyt toimivat virastojen tavoitteiden saavuttamiseksi. Johdon katselmuksen tavoitteena on organisaation toiminnan ja palveluiden parantaminen sekä ei-toivottujen menettelyjen korjaaminen. Katselmuksessa tunnistetaan myös toimivat menettelytavat, joista halutaan pitää kiinni. Katselmuksessa johdon asettaa suuntaviivoja ja painotuksia tulevalle toiminnalle.

Johdon katselmus on osa strategia- ja toiminnansuunnitteluprosessia sekä valvonnan, seurannan ja arvioinnin kokonaisuutta ja riskienhallintaa. Raportointi tuottaa lähtötietoa johdon katselmukseen.

Johdon katselmuksia toteutetaan kahdessa tasossa. Alkuvuodesta viraston johto arvioi ja suuntaa toimintaa virastotasoisesti. Keväällä johto tarkastelee ja suuntaa toimintaa tarkemmalla tasolla liikennemuotokohtaisesti. ELY-keskukset osallistuvat tienpidon katselmukseen.

15.6.2020

3.6 Poikkeamienhallinta

Poikkeamat voivat olla esim. turvallisuuspoikkeamia, liikenteellisiä palvelutasopoikkeamia, ympäristö- tai laatu-poikkeamia, sopimuspoikkeamia tai erilaisia väärinkäytöksiä tai muita toiminnan reunaehtoihin ja vaatimuksiin liittyviä poikkeamia. Poikkeamia seurataan jatkuvasti poikkeamatapahtumina sekä omavalvonnan kautta havaittavina poikkeamina.

Poikkeamienhallinta jakautuu jatkuvaan seurantaan ja nopeisiin parannustoimiin sekä koostetun poikkeamatiedon analyysin perusteella tunnistettavaan parantamistarpeisiin ja niiden hyödyntämiseen toiminnansuunnitelmassa.

1) Jokaisella on vastuu nostaa johdon tietoisuuteen merkittävät yksittäiset poikkeamat tai havaitut, nopeaa reagointia vaativat poikkeamatrendit tai muutokset. Nämä käsitellään johtoryhmätasolla ja vastuutetaan ko. poikkeaman tarkempi selvittäminen ja jatkotoimenpiteiden suunnittelu.

2) Jokaisen vastuulla on huolehtia oman vastuualueensa toiminnan poikkeamista operatiivisella tasolla. Tämä tarkoittaa esim. projekteilla sekä kunnossapito- ja liikenteenohjausrakojissa poikkeamien käsittelyä ja tarvittavien toimenpiteiden päättämistä kyseisen toiminnan sisällä.

Erityyppisten poikkeamien käsittelystä on annettu tarkentavaa ohjeistusta.

Virastotasoisten analyysien lisäksi organisaatiossa jokaisella on vastuu käsitellä oman vastuualueensa toiminnan poikkeamia jatkuvan parantamisen mahdollisuuksien tunnistamiseksi. Tämä tehdään erityisesti toiminnansuunnittelun yhteydessä tehtävässä toiminnan arvioinnissa / katselmuksessa. Tällöin käsitellään myös virastotasoiset koosteanalyysit poikkeamista ja yhteensovitetään muuhun toiminnansuunnitteluun.

Tienpidon osalta myös ELY-keskukset tuottavat tietoa poikkeamista osana tienpidon kokonaisuutta.

Poikkeamienhallinta on osa jatkuvan parantamisen prosessia. Poikkeamatietoa hyödynnetään sekä toimintokohtaisessa toiminnansuunnittelussa että talotasolla erilaisten merkittävien ilmiöiden tunnistamisessa toimintojen yli.

15.6.2020

4 Toiminta palveluntuottajien ja yhteistyökumppaneiden kanssa

4.1 Hankinnan ohjaus

Väylävirasto ja ELY-keskukset toimivat vahvoina tilaajavirastoina. Hankintaa ohjataan hankinnan toimintalinjojen ja hankinnan ohjeistuspalvelun kautta.

Väyläviraston hankinnan ohjeistuspalvelu kokonaisuus sisältää toimintatavat koko hankinnan aikaiseen toimintaa alkaen hankinnan suunnittelusta päättyen toteutuksen aikaiseen toimintaan. Hankinnan ohjeistuspalvelu on löydettävissä Väyläviraston intranetissä ja extranetissä ja sen sisältöä käyttävät viraston lisäksi ELY-keskukset infrahankintojen osalta sekä tilaajan tehtäviä hoitavat palveluntuottajat.

Hankinnat on ryhmitelty hankintojen koordinoinnin ja ohjauksen näkökulmasta tuote- ja palveluryhmiin ja hankintakategorioihin. Hankinnan ohjeistuspalvelusta löytyy hankinnan kategorioihin liittyvät kuvaukset, sopimusasiakirjapohjat ja toimintaan keskeisesti liittyvät tehtävälistat ja malliasiakirjat, keskeinen lainsäädäntö, muut keskeiset tiedot hankintoihin liittyen sekä yleiset sopimusehdot.

Hankintaprosessin vaiheet ovat:

- A) Hankinnan suunnittelu ja valmistelu
- B) Kilpailutus
- C) Toteutuksen aikainen toiminta

4.2 Palveluntuottajien hallinta

Palveluntuottajia hallitaan ja ohjataan erilaisilla vaatimuksilla, ohjeilla ja yhteistyömenettelyillä. Työkaluja palveluntuottajien hallintaan ovat sopimus sekä viraston ulkoiset ohjeet.

Vaatimukset palveluntuottajille tunnistetaan hankinnan suunnittelu- ja valmisteluvaiheessa. Vaatimukset asetetaan hankinnan hankintailmoitus- ja tarjouspyyntövaiheessa. Vaatimukset asetetaan kahdella tapaa:

- Soveltuvuusvaatimukset tarjoajalle/palveluntuottajalle sisällytetään hankintailmoitukseen tai suoraan hankintatilanteissa arvioidaan ennen hankinnan tekemistä. Soveltuvuusvaatimuksia hallinnoidaan hankinnan malliasiakirjojen avulla tuotekohtaisesti hankinnan ohjeistuspalvelussa ja Kippo-kilpailutusportaalissa.
- Muut vaatimukset tarjoajalle/palveluntuottajalle osoitetaan sopimuksessa (joka toimitetaan tarjouspyynnön liitteenä). Näihin kuuluvat mm.

15.6.2020

toimeksiannon sisältö, siihen liittyvät vastuut ja velvoitteet, laatuvaatimukset ja toimeksiannon suorittamiseen liittyvien viraston teknisten ja turvallisuusohjeiden noudattaminen. Viraston yleisiä teknisiä ja turvallisuusohjeita ylläpidetään ohjeluetelossa, johon sopimuksessa viitataan.

Selvitykset vaatimusten täyttämistä pyydetään hankintaprosessin yhteydessä ja tiedot tarkistetaan sopimuskatselmuksessa. Sopimuksen aikana palveluntuottajien hallinta perustuu ensisijaisesti sopimuksen mukaisuuden seurantaan ja valvontaan, jota toteutetaan mm. sopimuksen seurantakouksissa. Hankintojen erilaisuudesta johtuen menettelyt päätetään aina hankintakohtaisesti ja ne määritellään jo sopimusasiakirjoissa.

Sopimuksenaikaisia täydentäviä hallintamenettelyjä ovat tilaajan tekemät auditoinnit/omavalvontatarkastukset, erilaiset kyselyt ja arvioinnit sekä erilaiset yhteistyötapaamiset palveluntuottajien kanssa.

Omavalvonnan toteuttamiseksi urakkasopimuksissa on riittävät ehdot omavalvonnan mahdollistamiseksi valvonnalla, seurannalla ja arvioinnilla. Urakkasopimuksissa on huomioitu niin palveluntuottajan velvoite oman toimintansa valvontaan ja laatuerojen käsittelyyn kuin myös tilaajan palveluntuottajaan kohdistamat valvontamuodot. Urakoitsijan omaksi toiminnaksi katsotaan kaikki urakoitsijan vastuulla oleva toiminta, vaikka sen toteutus olisi annettu alihankkijan tehtäväksi. Urakoitsijoilla voi lisäksi olla omia laadunvarmistusmenettelyitä.

5 Liitteet

Omavalvontaohjelman liitteenä on Väyläviraston omavalvonnan vuosittaiset pääpainoalueet. Pääpainoalueet perustuvat edellisen vuoden havaintoihin. Pääpainoalueet on julkaistu Väyläviraston internetsivulla.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Asian on esitellyt Risto Murto ja ratkaissut Raimo Tapio.

Liitteet	Väylän omavalvonnan pääpainoalueet
Jakelu	-
Tiedoksi	-